

**DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS
LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI
2020
SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa, 1. variants**

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Aizpilda
skolotājs:**1. uzdevums (5 punkti). Ieraksti svītriņu vietā atbilstošo burtu!**

Ilmāru sevišķi interesēja pils, un Pranks par to daudz ko stāst____ja. Ilmārs dažreiz bija bez aplinkiem m____ģinājis iztaujāt Pranku, bet viņš tik atmēta ar roku.

Pils ziemeļu gals nu neomulīgi vērās pretī ar tumšajiem logiem bez ai____kariem. Ilmāra brāļa brīvdienas pagāja kartinga p____lciņā, no kurienes viņš vienmēr atgriezās melnām rokām un drēbēm un nerunī____s.

1.1. _____

1.2. _____

1.3. _____

1.4. _____

1.5. _____

2. uzdevums (1 punkts). Izlasi teikumus un uzraksti izceltos vārdus vienskaitļa nominatīvā!

Teikums	Izceltais vārds vienskaitļa nominatīvā
1. Ceļi bija tik neizbraucami, ka vectēvs baidījās līkumā noturēt stūri .	
2. Tālāko pils stūri puikas vēl nebija izpētījuši.	

2. _____

3. uzdevums (3 punkti). Izlasi teikumu un liec pieturzīmes!

Kad mammas gatavotās sviestmaizes ar kraukšķošām gurķa ripiņām bija apēstas Inese pierakstīja uzdevumu matemātikā pamāja ar roku Ilmāram un devās prom.

3.1. _____

3.2. _____

3.3. _____

4. uzdevums (2 punkti). Izskaidro, kāpēc aiz vārda pumpurus likts komats!

Ilmārs kā senlaiku dziednieks sajauc tājai gaiļbikšus un mällēpes, un priežu pumpurus, un Inese vārīja to uz lēnas uguns.

4. _____

4.P. _____

5. uzdevums (3 punkti). Izskaidro, kāpēc teikumā aiz skaitļa 7 nav ielikts punkts! Atbilde raksti saliktā pakārtotā teikumā!

Pils stāvēja pakalnā virs pilsētiņas jau vairāk nekā 7 gadsimtus.

5.1. _____

5.2. _____

5.P. _____

Izlasi M. Rungļa stāsta „Ilmārs un Laima” fragmentu un veic 6.–12. uzdevumu!**Māris Rungulis. Fragments no stāsta „Ilmārs un Laima”**

1. Ilmārs dzīvoja pilī. Viņam bija divpadsmit gadu, bet pils stāvēja pakalnā virs pilsētiņas jau vairāk nekā septiņus gadsimtus. Tā bija īsta bruņinieku pils, pati pēdējā Latvijā, kurā vēl dzīvoja cilvēki.

2. Agros darbdienas rītos te smaržoja pēc kafijas, vakaros pēc zupām, bet svētdienu pusdienas laiks sevi pieteica ar ceptu sīpolu un cūkgaļas garšīgo aromātu, kas plūda ārā pagalmā pa atvērtajiem virtuvju logiem.

3. Tāpēc katrs svešinieks, te pirmoreiz ienākot, sākumā pārsteigts vērās apkārtnē. Un kāds tur brīnums – visas līdztīga vecuma pils jau sen bija pārvērtušās drupās, kur mājāja vien pūces un sīkspārņi.

4. Tomēr šī pils, par spīti laikam, vēl turējās. Turējās varbūt ne tikai tāpēc, ka tajā dzīvoja cilvēki, bet drīzāk tāpēc, ka pils pati dzīvoja cilvēkos un cilvēks, kurā šī pils dzīvoja, nespēja meklēt sev citu mājvietu, viņš jutās droši un labi vienīgi šeit. (..)

5. Ilmārs gandrīz visus savus divpadsmit dzīves gadus pat nenojauta, ka pils viņā mājā jau kopš dzimšanas. Ne vienreiz vien zēns bija dzirdējis par pili daudz nostāstu, kuros pazemes ejas kā zirnekļu tīkli gāja no plašajiem pagrabiem uz visām pusēm un atklāja vairākas pilsētiņas vēstures mīklas. (..)

6. Ilmārs sēdēja savā iemīļotajā vietā – uz kāpnēm, kas veda augšā tajā pils daļā, kur atradās arī viņu dzīvoklis. No šejienes labi bija pārskatāms diezgan plašais pagalms un abi pils spārni. (..)

7. – Tu jau kā runcis sildies pavasara saulītē! – malkas grozu no pagraba stiepdams, viņam uzsauca kāds pilnīgi sirms, kalsns vīrs ar skanīgu un jocīgu uzvārdu Pranks. – Vai garlaicīgi? (..)

8. Pranks tikko bija aizvēris ārdurvis, kad pavārtē iešķindējās spalgs velosipēda zvaniņš. Tūlīt arī parādījās pats braucējs. Kā tad – tas bija Rolands! Mīdams pedāļus, cik vien spēka, zēns piebrauca pie kāpnēm un strauji nobremzēja. Velosipēds sacirtās šķērsām, atstādams uz zemes garu švīku. Rolanda vaļējā vējjaka noplandīja vien, un roka pacēlās sveicienam:

– Čau! Nu gan uzrāvu augšā... Parasti līkumā pirms vārtiem jākāpj nost, bet šoreiz labi ieskrējos. Zini, baigie cipari – iebraucu pie Ineses – un šī...

9. Ilmārs sadrūma un tā arī nepadzirdēja, ko Inese īsti darījusi vai teikusi. Jau tas vien, ka Rolands atkal bijis pie viņas mājās, runājis ar meiteni, Ilmāru sarūgtināja. (..)

10. Beidzis runāt par Inesi, Rolands pasmaidīja un tad pajautāja:

– Nu, ko jaunu esi izpētījis pagrabos?

11. Ilmārs joprojām klusēja, jo Rolands bija trāpījis atkal citā viņa vārīgā vietā. Pagrabi un to iespējamie noslēpumi Ilmāru pašu pēdējā laikā nelika mierā ne dienu, ne nakti. Kopš tās reizes, kad Rolands kādā starpbrīdī, Ineses klātbūtnē gribēdams zēnu izzobot, skaļi bija paziņojis, ka pazemes ejas pekstiņi vien ir, kurus izdomājuši paši pils iedzīvotāji – tādi kā Ilmārs, lai liktos interesantāki.

12. Visi apkārtstāvošie, kaut arī paši ticēja ejām, spalgi iesmējās. Bet Inese, domīgi pasmaidījusi, aizgriezās. (..)

13. Pēc Ilmāra klusēšanas sapratis, ka viņam nav, ko teikt, Rolands turpināja ar tādu kā gandarījumu:

– Jā, žēl, ka es pilī nedzīvoju! Es te pāris dienās visu izložģātu, tavas pazemes ejas viens divi atrastu un pat visu mģsu klasi izvadģtu!

14. Kamols zģna krģtģs atkal piebrieda.

15. It kģ to juzdams, Rolands apmierinģti uzmauca dziģģk savu naģeni, spģcģgi atspģrģs pret zemi un aplaida pagalmam apkģrt vienu uzvaroģu apli, abģm rokģm turģdams stģri un nemitģgi ņķindinģdams zvaniģu.

16. Bet ar to viņam vģl nepietika: uzģģmis ātrumu, Rolands pacģla kģjas un salika uz stģres.

17. Ilmģrs sģdģja pavisam sadrģvģģies, tomģr sekoja ar acģm velosipģdam, kas izbrauca pa pils vģrtiem.

6. uzdevums (2 punkti). Pils pagalmģ bija jģtamas daģģdas smarģas. Atrodi tekstģ un izraksti tģs!

- ❖ _____ smarģa,
- ❖ _____ smarģa,
- ❖ _____ smarģa,
- ❖ _____ smarģa.

6. _____

6.P. _____

7. uzdevums (5 punkti). Formulģ pilnos teikumos atbildes uz jautģģjiem!

7.1. Kģpģc sveģinieki, iemaldoties pils teritorijģ, jutģs pģrsteigti?

7.1. _____

7.2. Kģ tu izproti 4. rindkopģ lietoto apģalvojumu „Tomģr ņģ pils, par spģti laikam, vģl turģģģs”?

7.2. _____

7.3. _____

7.P. _____

8. uzdevums (4 punkti). Veic uzdevumus par salģdzinģģjumu!

8.1. Teksta 5. rindkopģ atrodi un izraksti salģdzinģģjumu!

Salģdzinģģjums: _____

8.1. _____

8.2. Izskaidro, ko autors panģk, lietojot ņģ salģdzinģģjumu!

8.2. _____

8.3. Izmantojot vienu lietvģrdu no izrakstģtģ salģdzinģģjuma, izveido citu salģdzinģģjumu!

Tavs izveidotais salģdzinģģjums: _____

8.3. _____

8.P. _____

9. uzdevums (3 punkti). Izskaidro teksta 5. rindkopā pasvītrotā vārda nozīmi! Izdomā un uzraksti teikumu, kurā šis vārds lietots citā nozīmē!

Vārds	Nozīmes skaidrojums	Teikums, kurā vārds lietots citā nozīmē
mīklas		

9.1. _____

9.2. _____

9.P. _____

10. uzdevums (4 punkti). Teksta 14. rindkopā teikts: „Kamols zēna krūtīs atkal piebrieda.” Izlasi uzdevuma nosacījumus un atbildes raksti pilnos teikumus!

10.1. Uzraksti, kas, tavuprāt, tas ir par kamolu zēna krūtīs!

10.2. Atrodi un uzraksti iemeslu, kāpēc tas radies!

Jautājums	Tava atbilde
1. Kas tas par kamolu zēna krūtīs?	
2. Kāpēc tas radies?	

10.1. _____

10.2. _____

10.3. _____

10.P. _____

11. uzdevums (3 punkti). Izvēlies vienu no piedāvātajām īpašībām, kuras piemīt Rolandam, un apvelc to! Pamato savu izvēli! Atbildi raksti pilnā teikumā!

sportisks lielīgs drosmīgs nejauks
augstprātīgs viltīgs

11.1. _____

11.2. _____

11.P. _____

Pamatojums. _____

12. uzdevums (3 punkti). Ar kuru no zēniem (Ilmāru vai Rolandu) tu gribētu draudzēties? Pamato savu izvēli!

12. _____

12.P. _____

**DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS
LATVIEŠU VALODĀ
6. KLASEI
2020
SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa, 1. variants**

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

Izlasi uzdevumus! (Laiks – 1 minūte.)**Klausoties tekstu, izpildi 1.–4. uzdevumu! (Teksts skanēs divas reizes.)****1. uzdevums (2 punkti). Pieraksti, kurā gadsimtā notika minētais notikums!**

Gadsimts	Notikums
	Jaunpils pirmoreiz minēta piļu sarakstā.
	Sākta Turaidas pils būvniecība.

Aizpilda skolotājs:

1.1. _____

1.2. _____

2. uzdevums (5 punkti). Izlasi apgalvojumus un ar „X” atzīmē pareizo atbildi!

N.p.k.	Apgalvojums	Jā	Nē
1.	Latvijā savulaik uzceltas ap 138 viduslaiku pilīm.		
2.	Ir precīzi zināms gadsimts, kurā celta Jaunpils pils.		
3.	Baroni fon der Rekes Jaunpilī valdīja gandrīz 350 gadus.		
4.	Fon der Rekes bija turīgi un labi karotāji.		
5.	Turaidas pils galvenais tornis ugunsgrēkā nodega.		

2.1. _____

2.2. _____

2.3. _____

2.4. _____

2.5. _____

3. uzdevums (4 punkti). Ieraksti informāciju par Turaidas pili!

Informācija par pili	Turaidas pils
Kad sākās pils celtniecība?	
No kāda materiāla pils galvenokārt celta?	
Cik augsts ir galvenais tornis?	_____ m
Cik bieza ir plānākā vieta pils torņa sienā?	_____, _____ m

3.1. _____

3.2. _____

3.3. _____

3.4. _____

Turpinājums nākamajā lappusē!

2. daļas turpinājums!

4. uzdevums (4 punkti). Kas ir kopīgs un kas atšķirīgs nodarbībām abās pils? Tabulā katrā ailē ieraksti pa vienai pazīmei!

Nodarbība un pils, kurā tā notiek	Kopīgais	Atšķirīgais
„Mazie mūciņi” Jaunpilī		
„Ciemos pie Turaidas fogta” Turaidas pilī		

4.1. _____

4.2. _____

4.3. _____

Kurā no nodarbībām vēlētos iesaistīties tu? Pamato savu izvēli!

4.4. _____

Rakstīšana

Izvēlies vienu no tematiem un uzraksti vēstījumu vai aprakstu (130–150 vārdu)!

Ekskursija pili.

Mana sapņu pils.

Pils spoka stāsts.

Uzmetums.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on the right side, suggesting it's resting on a surface.

[illegible]

Kritērijs	Temata izpratne (3)	Domraksta veids (2)	Teksta uzbūve (2)	Rindkopas (1)	Apjoms (1)	Valodas lietojums (3)	Ortogrāfija (4)	Interpunkcija (4)	Kopā (20)
Punkti									